

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1874, kl. 10 f. m.

Betänkande, angående villkoren för tillverkning och försäljning af brännvin.

Sedan Bevillnings-Utskottet till pröfning förehaft såväl de från Kamrarne till Utskottet hänvisade motioner som åtskilliga inom Utskottet väckta förslag rörande ändringar i nu gällande förordningar angående villkoren för tillverkning och för försäljning af brännvin, samt Utskottet derjemte fått med nådig skrifvelse den 20 sistlidne Mars från Kongl. Maj:t mottaga ett stort antal från kommuner och enskilda personer till Kongl. Maj:t ingifna framställningar angående åtskilliga förändringar i den rörande försäljning af brännvin nu gällande lagstiftning, för att hos Utskottet i sammanhang med motionerna i enahanda syfte komma under öfvervägande; får Utskottet, jemlikt 40 § Riksdags-ordningen, afgifva betänkande i dessa ämnen; och har Utskottet härvid funnit sig böra, på sätt vid flere föregående riksdagar skett, i ett gemensamt betänkande sammanföra sina framställningar beträffande så väl förordningen om villkoren för tillverkning som den om villkoren för försäljning af brännvin.

En förändring, som berör båda dessa författningar, har inom Första Kamraren blifvit ifrågasatt af Herr *N. S. von Koch*, som uti motion N:o 12 föreslagit, "att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke, till vinnande af större säkerhet och jemlikhet vid beskattning af brännvin, de nu utgående särskilda afgifterna å tillverkning och försäljning kunde utbytas emot en till statsverket ingående gemensam tillverkningsafgift samt att i sådant fall Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta förslag till de förändrade stadganden angående försäljning af brännvin och

andra spirituösa drycker, som häraf blefve en följd och af omständigheterna i öfrigt kunde påkallas“.

Härjemte har motionären, “för den händelse att det allmänna tänkesättets påträngande makt så verkat, att Bevillnings-Utskottet skulle vara benäget sjelft taga ett snabbare steg i den efter hans tanke rätta riktningen och åter en gång vill medverka till sammansläende af ifrågavarande afgifter ungefär så som år 1870 genom betänkandet N:o 8, hvad angår tillverkningslagen“, “på det en icke motionsrätt egande minoritet inom Utskottet må vara oförhindrad att verka i denna riktning“, i andra rummet alternativt hemställt, det Riksdagen måtte besluta:

a) att nuvarande minuterings- och utskänknings-afgifter för spritdrycker upphöra;

b) att tillverkningsafgiften i stället höjes till 1 Rdr 10 öre pr kanna;

c) att tillverkare, om sådan förhöjning af skatten sker, äfven beviljas, jemte de honom redan förunnade, de ytterligare lättnader af större nederlagsrätt m. m., som i Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 8 vid 1870 års riksdag tillstyrktes;

d) att full ersättning för minskad inkomst genom utminuterings- och utskänknings-afgifternas borttagande anslås åt vederbörande landsting, hushållnings-sällskap och kommuner *efter* hvad de visa sig i medeltal under de fem åren 1868—1873 hafva, omedelbarligen eller medelbarligen, genom minuterung eller utskänkning af bränvin åtnjutit eller ock efter andra grunder, dem Bevillnings-Utskottet uppgifver eller Riksdagen anser mera lämpliga;

e) att om skatten höjes med t. ex. 30 öre å hvarje kanna bränvin, då $\frac{3}{11}$ af nettoinkomsten af tillverkningsafgiften årligen fördelas efter folkmängden år 187— emellan alla rikets lands- och stads-kommuner för att af dem användas till lindring i kommunalutgifter, men främst såsom bidrag till folkundervisning och säkerhetspolis; börande dock härvid iakttagas, att kommun, som enligt mom. d) erhållit ersättning för minskad inkomst af bränvinsförsäljningsskatt, icke får mera än fyllnaden uti hvad den skulle fått derest hela försäljningsafgiften t. ex. 4,5 millioner R:dr fördelats på hela Sveriges befolkning t. ex. 4,2 millioner;

f) att i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes utfärda ny förordning angående försäljning af bränvin och andra spirituösa drycker i öfverensstämmelse med det förslag Riksdagen, på grund af denna, jemte andra motioner, efter Bevillnings-Utskottets yttranden antager.

Såsom i motionen äfven angifves, är det af motionären främst framställda förslag till underdånig skrifvelse uti förevarande ämne alldeles ordagrannt lika med det af Bevillnings-Utskottet vid 1871 års riksdag framlagda, likasom det sista alternativet i motionen till hufvudsakliga delar öfverensstämmer med det förslag i afseende å bränvinsförsäljnings- och bränvinstillverknings-afgifternas sammanslagning, som af Bevillnings-Utskottet vid 1870 års riksdag framställdes. Båda dessa framställningar blefvo likväl af Riksdagen afslagna, hvaremot, då Utskottet derefter vid

de senaste tvänne riksdagarne afstyrkte bifall till Herr von Kochs då väckta motioner af ungefärligen enahanda innehåll och samma syfte som den nu förevarande, båda Kamrarne godkände dessa Utskottets afstyrkande hemställanden, mot hvilka knappast någon röst, utom motionärens, höjdes.

Af dessa omständigheter har Utskottet trots sig finna, att den föreslagna förändringen saknar erforderligt stöd af det allmänna tänkesättet inom Riksdagen, till ytterligare bevis hvarför Utskottet tillåter sig anföra, att under de allvarliga bemödanden, som så allmänt af representanter inom Andra Kammaren vid denna riksdag gjorts att genom förslag till förändringar af gällande bränvinslagstiftning söka hämma missbruken af spritdrycker, intet enda förslag inom denna Kammare framkommit i den syftning som det förevarande, i hvilket icke heller någon ledamot inom Första Kammaren instämt; Och Utskottet föranlättes vid nämnda förhållanden hemställa

1:o

att Herr von Kochs förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Uti

Förordningen angående villkoren för tillverkning af bränvin

hafva följande ändringsförslag blifvit framställda, nemligen:

1:o af Herr *P. Hammarberg*, hvilken inom Andra Kammaren (uti motion N:o 123) i ändamål att till motverkande af det öfverhandtagande superiet "söka hämma bränvinstillverkningen och fördyra varan på det den må göras mindre lätt åtkomlig", föreslagit, "det Riksdagen för sin del måtte besluta, att tillverknings-skatten å bränvin, med bibehållande af alla andra derom förut gällande bestämmelser, höjes från 80 öre till 1 R:dr 50 öre pr kanna" samt att, i händelse af bifall härtill, införseltullen å utländska spirituosa i motsvarande mån förhöjes; Och har motionären i sammanhang dermed, under antagande att statsinkomsten genom denna höjda beskattning å tillverkning af bränvin komme att icke obetydligt ökas, hemställt, att Bevillnings-Utskottet, om motionen vunne dess bifall, skulle till Riksdagen inkomma med förslag till motsvarande nedsättningar i tullen på sådana främmande artiklar, som allt mer och mer inginge såsom ett behof i den dagliga förbrukningen, bland hvilka artiklar motionären förslagsvis uppgifvit: Gryn alla slag samt Kaffe och Socker.

Att en betydlig prisstegring af bränvinet i någon mån bör minska förbrukningen deraf är visserligen antagligt; men under nu rådande höga arbetslöner sy-

nes det Utskottet föga sannolikt, att den prisstegring inom detaljhandeln, som af den föreslagna skatteförhöjningen blefve en följd, skulle komma att verka synnerligen afskräckande för den egentlige drinkaren. Oberoende häraf befarar Utskottet deremot, att den af motionären föreslagna skatteförhöjningen skulle innebära starka fröstelser till oloflig bränvinstillverkning, en handtering, som numera i allmänhet torde hafva upphört inom landet, men som med utsigt till en så betydlig vinst, som under en dylik hög beskattning deraf skulle uppkomma, lätteligen kunde åter uppstå; äfvensom att försök till ökad oloflig införsel af bränvin från våra grannländer Danmark och Tyskland antagligen skulle blifva följden af den ökade införseltullen derå; hvarföre och då slutligen för närvarande ej något statens behof påkallar förhöjning i bränvinstillverknings-afgiften, Utskottet får hemställa,

2:o

att Herr Hammarbergs förevarande motion icke må vinna Riksdagens bifall.

2:o af Herr *Sven Nilsson i Efveröd*, som uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 5) föreslagit att § 23 mom. 3 skulle erhålla följande förändrade lydelse:

“Dessutom erhåller han af bränvinstillverkaren utan ersättning kost och ett eget möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å sådant ställe, att han vederbörligen kan utöfva den kontroll öfver bränneriet honom enligt författningarne åligger“;

såsom skäl för hvilket förslag motionären anført, att det nuvarande stadgandet, att kontrollör skall af bränvinstillverkaren erhålla ett eget möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å det ställe, der bränvinstillverkningen utöfvas, blifvit i särskilda fall så tolkadt, att kontrollören ovilkorligen skall lemnas bostad å det hemmans egor, hvarå bränneriet finnes vara beläget, ehuru annan anvisad bostad haft för kontrollens behöriga utöfvande lika lämpligt läge, af hvilken tolkning olägenheter och kostnader, såsom i åtskilliga af motionären uppgifna fall, kunde för en bränvinstillverkare uppstå.

Utskottet kan dock icke finna annat än att den af motionären föreslagna lydelsen af ifrågavarande moment i vida högre grad än den nuvarande skall kunna lemna rum för meningsskiljaktighet vid tillämpningen, och Utskottet anser härjemte det vara fullkomligt i sin ordning, att i regeln kontrollören anvisas bostad å det ställe der bränvinstillverkningen utöfvas; men emedan i vissa fall, till undvikande af sådana olägenheter som de af motionären omförmälda, och särskildt med afseende på föreskriften att kontrollören kan hafva uppsigt öfver 2 eller 3 brännerier, det torde vara lämpligt, att mindre afvikelser från nyssberörde regel kunna medgifvas, har Utskottet ansett sig böra föreslå att sådant må, efter sär-

skild framställning derom, af Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande tillåtas, hemställande Utskottet i enlighet härmed,

3:o

att § 23 mom. 3 må erhålla följande lydelse:

Dessutom erhåller han af bränvinstillverkaren utan ersättning kost och ett eget möbleradt, eldadt och städadt böningsrum å det ställe der bränvinstillverkning eller destillering utöfvas; dock må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, då framställning derom göres, ega att beträffande bostadens läge medgifva de mindre afvikelser han pröfvar skäligt.

Jemlikt 74 § i gällande Ordningsstadga för bränvinsbrännerierna i riket skall vid bränvinstillverkning under sommarmånaderna i sammanhang med pressjästberedning minst 7 skålpund pressjäst i medeltal tillverkas af hvarje centner inmäskad spanmål, men någon annan påföljd för åsidosättande af berörda föreskrift finnes ej stadgad än den, att Konungens Befallningshafvande, sedan af inkomna anteckningar öfver jästtillverkningen utrönt blifvit att öfverträdelse af berörda föreskrift skett, eger anbefalla att bränvinstillverkningen skall upphöra senast fem tillverkningsdygn efter det, hvarunder tillverkaren eller hans ombud derom erhöi förständigande. Då nyssberörda påföljd syns Utskottet alldeles otillräcklig för att förhindra att bränvinstillverkning, utan afsigt att dervid bereda pressjäst, under sommarmånaderna kommer att utöfvas, helst sedan numera den särskilda afgift af 25 öre för hvarje kanna bränvin, som i sammanhang med pressjästberedning tillverkas under sommarmånaderna, blifvit borttagen, har Utskottet ansett nödigt ej mindre att en särskild ansvarsbestämmelse för en sådan i författningen ej medgifven bränvinstillverkning stadgas, än äfven att åtgärder vidtagas för att en sådan otillåten bränvinstillverkning må kunna afbrytas skyndsammare än som enligt nu gällande föreskrifter blifver fallet; Och Utskottet hemställer fördenskull:

4:o

a) att i § 40 af gällande förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin intages ett mom. 2, så lydande:

Den som tillverkar bränvin på grund af § 10 utan att samtidigt det i Ordningsstadgan bestämda minsta utbyte af jäst i medeltal erhålles, böte från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

b) att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta vidtaga sådan förändring i Ordningsstadgans föreskrifter att under sommarmånaderna med-

gifven bränvinstillverkning må, då uppenbart är att tillverkaren ej har för afsigt att åstadkomma stadgad utbyte af pressjäst, kunna afbrytas skyndsammare, än som enligt nu gällande föreskrifter kan blifva fallet.

Sedan Utskottets uppmärksamhet blifvit fästad derå, att den i 72 § Ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket förekommande föreskrift, att innan sommartillverkning vid något bränneri må börja, den under nästföregående allmänna tillverkningstid utöfvade bränvinstillverkning skall vara fullt afslutad och alla deraf föranledda afgifter till fullo guldna, icke vidare kunde anses erforderlig, sedan Riksdagen nästlidna år beslutat borttagande af den särskilda afgift utaf 25 öre för hvarje kanna bränvin, som i sammanhang med pressjästberedning tillverkas under sommarmånaderna, och den olikhet i beskattning för bränvin, tillverkadt under den allmänna tillverkningstiden, och för bränvin, tillverkadt under nämnda månader, hvilken synes hafva föranlett ifrågavarande föreskrift, således icke längre egde rum, har Utskottet ansett sig böra tillstyrka Riksdagen,

5:o.

att i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att, som genom borttagande af den särskilda afgift, hvilken förut varit stadgad för tillverkning af bränvin under sommarmånaderna i sammanhang med pressjästberedning, någon olägenhet ej vidare syntes uppstå deraf att bränvin under tiden för sådan tillverkning fortfarande får å nederlag kvarligga med iakttagande af de därför i så väl tillverkningslagen som Ordningsstadgan föreskrifna vilkor, Kongl. Maj:t täcktes låta vidtaga de förändringar i sistnämnde Stadga som för en tillåtelse i berörda hänseende kunde anses nödiga.

I afseende å

Förordningen om villkoren för försäljning af bränvin

hafva jemväl åtskilliga ändringsförslag blifvit framställda, för hvilka Utskottet nu går att redogöra, dervid hufvudsakligen följande författningens paragrafföljd.

§§ 1, 2, 3, 4, 7 och 14.

Rörande § 1 hafva förändringar blifvit föreslagna:

af Herr *Carl Ekman* (uti motion N:o 6) inom Andra Kammaren, hvaruti hemställes, "att Riksdagen måtte för sin del besluta så beskaffade förändringar i nu

gällande föreskrifter om försäljning af starka drycker, att all försäljning af bränvin och andra spirituösa drycker må varda dem, som idka landthandel, förbjuden, samt ej heller någon annan på landet, med undantag af tillverkare, må utan kommunens och Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes medgifvande dylik försäljning inom densamma utöfva, och att minimibeloppet för försäljning i parti fortfarande bestämmes till femton kannor, utan tillåtelse att i detta kannotal inberäkna mera än en enda sort spirituosa.

af Herrar *A. W. Westerdal, J. N. Biesert, J. Fahlén* m. fl. (motion N:o 98 i Andra Kammaren,) hvilka föreslagit, att Riksdagen ville för sin del besluta följande tillägg och förändring i Kongl. Förordningen den 26 Augusti 1873 angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller disgentillerade spirituösa drycker nemligen: att partihandel med bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker förbjudes en hvar, som å landet idkar annan handel, till hvars bedrivande särskild anmälan erfordras; och att, med undantag för bränvinstillverkaren, särskildt tillstånd erfordras på landet för nämnda partihandels bedrivande, hvarom ansökan göres på sätt i § 14 af ofvannämnda förordning föreskrifves med afseende på minuthandel med eller utskänkning af bränvin;

af Herr *J. Andersson* från Göteborgs och Bohus län, som i motion (N:o 42) i Andra Kammaren föreslagit en sådan ändring i nu gällande författning angående försäljning af spritdrycker, att all handel med dylika dryckesvaror må förbjudas en hvar, som å landet idkar handel med andra varor; och

af Herr *E. Leijer*, hvilken uti en i Andra Kammaren väckt motion (N:o 146) hemställt att nu ifrågavarande § 1 måtte erhålla denna förändrade lydelse:

§ 1.

“Mom. 1. Bränvin må ej till mindre belopp än 15 kannor säljas af annan än den, som enligt § 2 eller 4 dertill berättigad är; och ej må det af denne, sjelf eller genom ombud, till detta mindre belopp försäljas inom andra kommuner, än der rättigheter äro lagligen förvärfvade eller på flera ställen, än afgifter erläggas för.

Mom. 2. Ej heller må någon uppträda såsom allmänt ombud för bränvins anskaffande från bränvinshandel inom eller utom kommunen — vare sig stads- eller landskommun.“

Såsom synes, äro de tre första motionerna öfverensstämmande med hvarandra deruti, att i desamma påyrkas inskränkningar i den hittills fria handeln med bränvin till belopp af 15 kannor och derutöfver. Dessa inskränkningar afse dels parti-

handel med bränvin i allmänhet, hvilken man, med undantag för bränvinstillverkare, velat göra beroende af kommunernas medgifvande, dels särskildt landthandlares rättighet till försäljning af bränvin, hvilken man velat alldeles förbjuda, ett förbud som skulle blifva nytt endast hvad angår partihandeln, då i 5 § af nu gällande förordning redan förefinnas föreskrifter, som förhindra landthandlande att utöfva minut-handel med eller utskänkning af bränvin.

Det uppgifna skälet till förberörda inskränkningar är nödvändigheten att söka förekomma de missbruk, som med nu gällande stadganden angående partihandeln med bränvin äro rådande och bland hvilka den så kallade salningen torde intaga ett framstående rum.

Under flere föregående riksdagar har till förekommande af nämnda missbruk ändringar i bränvinslagstiftningen blifvit föreslagna, men det har härvid, som så ofta i denna lagstiftning, uppstått stor svårighet att åstadkomma allmängiltiga författningsföreskrifter, som, på samma gång de kunde blifva nog verksamma mot missbruken, icke lade alltför tryckande band på det loffliga bruket och en tillåten näring. Denna svårighet synes icke heller i motionärernes förslag att göra all bränvinshandel, utom den af tillverkaren utöfvade, beroende af kommunernas medgifvande vara lyckligt löst, då en föreskrift härom kunde blifva synnerligen hinderlig för den verkliga partihandel, som icke lånat sig åt några missbruk, och dessutom lätt skulle kunna kringgås af hvar och en, som egde rätt att tillverka bränvin, genom att blott någon kortare tid utöfva sådan handtering. Utskottet har derföre icke kunnat gilla detta motionärernes förslag. Emellertid lära de talrika framställningar, hvilka så väl hos Regeringen blifvit gjorda som inom Riksdagen framkommit, påkalla att något försök till de öfverklagade missbrukens förekommande göres.

Vid nästlidna års riksdag föreslog Bevillnings-Utskottet en förhöjning till 50 kannor af det till försäljning vid partihandel medgifna minsta kannetal, såsom ett enligt Utskottets åsigt verksamt medel mot de vid nämnde handel förekommande missbruk, men detta förslag, hvarigenom gränserna för *minuthandeln* med bränvin utsträcktes, så att försäljning af denna vara till belopp mellan 15 och 50 kannor äfven skulle falla under föreskrifterna för sistberörde handel och den derför stadgade afgift, blef icke af Riksdagen bifallet.

En medelväg mellan detta Utskottets förslag och motionärernes förevarande framställning — genom hvilken medelväg de fördelar vunnes, att, på samma gång lägsta beloppet för den verkliga partihandeln höjdes, gränserna för minuthandeln och tillämpningen af den därför bestämda försäljningsafgift icke utsträcktes, men kommunerna ändock lemnades möjlighet att i vidsträcktare mån än nu ordna all den bränvinshandel, som kunde anses afse den direkta förbrukningen — har Utskottet trott sig finna i ett förslag att sönderdela den nuvarande partihandeln i en större, som skulle blifva fullkomligt fri, och en mindre, för hvars utöfvande särskild rättighet, men ingen försäljningsafgift skulle erfordras.

Beträffande gränsen mellan dessa båda slag af partihandel har Utskottet ansett densamma lämpligen kunna bestämmas till 100 kannor, ett belopp tillräckligt stort för att hindra den vanliga salningen och tillräckligt litet för att ej försvåra den verkliga partihandeln.

Då Utskottet icke ansett lämpligt att rättighet till den mindre partihandeln, åtminstone för den närmaste framtiden, meddelas för mera än ett år i sender, då någon afgift för densammas utöfvande ej heller ifrågakommer, och då bestämmelsen om denna handel i alla fall utgör en ej ringa inskränkning i den rätt, som hittills tillkommit hvarje samhällsmedlem, har Utskottet trott sig böra föreslå, att meddelandet af rätt till sådan handel skulle helt och hållet öfverlemnas åt vederbörande kommunalstyrelse.

Något särskildt förbud för landthandlande att idka mindre partihandel med bränvin har Utskottet icke ansett böra stadgas, emedan detta blott skulle vara en onödig inskränkning i den pröfningsrätt kommunen således skulle lemnas.

Med anledning af det anförda hemställer Utskottet,

6:o

att Riksdagen, med afslag i öfrigt af Herrar Ekmans, Westerdals m. fl. samt J. Anderssons motioner, må besluta, att rättighet till försäljning af bränvin i belopp från 15 intill 100 kannor skall göras beroende af särskild tillåtelse, i stad af Stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän Rådstufva, och å landet af Kommunalstämma.

Den af Herr Leijer väckta motionen afser förekommande af ett annat mindre utbredt och ännu jemförelsevis nytt missbruk, bestående deri att en person, som å ett ställe förvärfvat sig en laglig minuthandels- eller utskänkningsrättighet, på andra orter antager ombud, hvilket af köpare upptager requisitioner å bränvin, anskaffar sådant från nyssberörde till bränvinsförsäljning berättigade person och derefter utlemnar det i önskade kvantiteter till köparne. Det är naturligt att, om ett sådant förfarande får ohämmadt fortgå, skall den kommunerna nu i försäljningslagen tillförsäkrade rätt att inom sig ordna bränvinsförsäljningen i ordningens och sedlighetens intresse kunna alldeles omintetgöras; alldeles oberoende af och till och med i strid med vederbörande kommunalstyrelser medgifvande och beslut kunna nemligen på sådant sätt uppstå en art af minuthandels- och utskänkningsställen, af hvilka kommunerna utom andra olägenheter äfven hafva den att icke bekomma någon andel i försäljningsskatten. Utskottet har därför funnit angeläget vara att söka förekomma det nu ifrågavarande missbruket genom en föreskrift, att icke någon innehafvare af bränvinsförsäljningsrättighet får låta genom ombud å annat ställe än det,

der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köparen utlemna bränvin. Då Utskottet befarat, att närmaste följd af detta förbud för säljare att begagna ombud skulle blifva, att den person, som förut uppträdt såsom säljarens ombud, låter göra sig till ombud för köpare, har Utskottet ansett nödigt att meddela förbud äfven för ett sådant ombudskap; hvarvid Utskottet, som blott haft för afsigt att söka förebygga missbruk eller ett dylikt ombudskap för allmänhetens räkning och dess drifvande såsom affär, men ingalunda att lägga hinder i vägen för det biträde vid varuanskaffning, som enskilda personer kunna lemna hvarandra, sökt att gifva det i förevarande hänseende föreslagna stadgandet en med nämnda afsigt öfverensstämmande lydelse.

På grund af det anförda hemställer Utskottet,

7:o

att Riksdagen må besluta, att i Kongl. Förordningen om vilkoren för försäljning af bränvin, skall intagas ett stadgande af följande lydelse:

Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp än han sjelf eger försälja.

Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köparen utlemna bränvin i mindre belopp än 100 kannor.

Vid intagande i författningen af de ändringar, som af hemställandena i punkterna 6:o och 7:o här ofvan blifva en följd, har Utskottet sökt undvika rubbning i förordningens paragraffföljd och fördenskull, efter att hafva i § 1 omförmålt den större partihandeln, i 2 § sammanfört föreskrifterna i fråga om den mindre partihandeln och minuthandeln, uppflyttat § 4 under § 3 samt såsom § 4 intagit det under punkten 7:o föreslagna stadgandet i fråga om begagnande af ombud föranskaffande och utlemnande af bränvin. Föreskrifterna angående sättet för erhållande af rättighet till mindre partihandel med bränvin hafva intagits under §§ 7 och 14. I enlighet härmed hemställer Utskottet,

8:o

att, för den händelse Riksdagen bifaller hvad Utskottet här ofvan under punkterna 6:o och 7:o föreslagit, §§ 1, 2, 3, 4, 7 och 14, måtte gifvas den lydelse författningsförslaget innehåller.

§ 6.

Då den i 1 mom. af denna paragraf meddelade föreskrift, angående erforderliga kvalifikationer för den, som skall kunna erhålla rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, äfven synes böra göras gällande med afseende på den mindre partihandeln, har Utskottet härom gjort tillägg till paragrafen, såsom af författningsförslaget synes, hvilket tillägg torde

9:o

af Riksdagen godkännas.

§ 12.

Uti motion N:o 100 inom Andra Kammaren har Herr *C. W. Berglind* föreslagit, "att Riksdagen måtte för sin del besluta upphäfvandet af den i § 12 af gällande lag om bränvinsförsäljning vissa gästgifverier tillkommande utskänkingsrätt och derom till Kongl. Maj:t afgifva underdånig skrifvelse"; och har motionären till skäl härför åberopat de olägenheter dessa krogar vålla och den inskränkning de utgöra i den rätt, som bör kommunen tillkomma att sjelf bestämma angående utskänkningen af bränvin derinom.

Utskottet anser sig med anledning häraf böra erinra derom, att sedan denna fråga åtskilliga gånger blifvit väckt, så beslöt 1872 års Riksdag för sin del en sådan förändring i § 12 af då gällande försäljningslag, "att den der för gästgifveri å landet medgifna utskänkingsrätt endast må komma att tillgodonjutas af den nuvarande egaren till sådant gästgifveri samt af hans hustru, så länge någon af dem lefver och gästgifverihållningen vid samma gästgifveri besörjer", samt att uti Kongl. Förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin af den 26 Augusti 1873, hvilken först med detta års ingång vunnit tillämpning, ifrågavarande § blifvit ändrad i full öfverensstämmelse med detta Riksdagens beslut. Vid sådant förhållande och under hänvisande i öfrigt till den utredning af frågan, som förekommer i Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 13 vid 1872 års riksdag, hemställer Utskottet,

10:o

att Herr Berglinds ifrågavarande motion må lemnas utan vidare afseende.

§ 17.

Då de i denna paragraf föreskrifna lägsta kannetal, som för beräkning af skatten för minuthandel med och utskänkning af bränvin må antagas, nemligen 800 kannor för stad och 400 kannor för landet, synts Utskottet allför lågt tilltagna, då, såsom allmänt känt är, så ringa kvantiteter bränvin antagligen icke af någon mi-

nuthandlare eller krögare under året försäljas, har Utskottet, särskildt med afseende derpå att, i följd af den inskränkning i den fria partihandeln Utskottet föreslagit, sannolikt en del bränvin, som förr afyttrats genom sådan handel, kommer att framdeles försäljas genom minuthandel eller utskänkning, funnit sig böra föreslå en förhöjning i ofvanberörda kannetal till 1,200 kannor för stad och 600 kannor för landet; hemställande Utskottet,

11:o

att Riksdagen med bifall härtill må gifva åt § 17 den lydelse författningsförslaget utvisar.

§ 21.

Utskottet, som ansett de i denna paragraf förefintliga medgifvanden, att under vissa vilkor på annan öfverlåta förvärfvad rätt till minuthandel med eller utskänkning af bränvin äfven böra göras gällande i fråga om rättighet till den mindre partihandeln, har härom gjort tillägg till paragrafen; och hemställer Utskottet,

12:o

att Riksdagen må godkänna § 21, sådan den i författningsförslaget lyder.

§ 24.

Då de andelar af bränvinsförsäljnings-afgifterna, som enligt denna paragraf tillfalla hushållningssällskapen i länen, utgå med högst väsendtligt skiljaktiga belopp inom särskilda län, såsom af bilagde tabell synes, i det att en del län, inom hvilka större handelsstäder äro belägna, erhålla öfverdrifvet höga bidrag, under det att i andra län med få städer hushållningssällskapens andel uppgår till en obetydlighet; men något giltigt skäl till att på ett så ojemnt sätt bispringa de olika hushållningssällskapen icke torde förefinnas, helst härvid å deras möjligen olika behof af bidrag, för att kunna verksamt befordra deras ändamål, icke lemnas något afseende, har Utskottet, efter derom inom detsamma gjord framställning, ansett en förändring och en jemnare fördelning, efter länens folkmängd eller anuan lämplig grund, böra åvägabringas; men enär en fullständig utredning af hithörande förhållanden — deribland särskildt af det sätt, hvarpå de olika hushållningssällskapen använt deras andelar samt de förbindelser i ett eller annat hänseende de, med påräknande att dertill kunna använda ifrågavarande bidrag under en längre eller kortare framtid, möjligen iklädt sig — lärer för vidtagande af en sådan förändring blifva erforderlig, och en sådan utredning lämpligen endast kan af Kongl. Maj:t åstadkommas, har Utskottet beslutat tillstyrka Riksdagen

13:o

att i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utreda om och på hvad sätt en jemnare fördelning mellan de särskilda länens hushållningssällskap af de enligt § 24 i Kongl. förordningen angående vilkoren för försäljning af bränvin till nämnda sällskap utgående andelar af bränvinsförsäljnings-afgifterna må kunna åstadkommas, samt derefter till Riksdagen aflåta nådigt förslag i ämnet.

§ 26.

De i denna paragraf förekommande stadganden: att minuthandel med eller utskänkning af bränvin, äfven då den för öfrigt är medgifven, i allmänhet icke är tillåten senare å dag än till klockan 10 på aftonen, med rätt för vederbörande embetsmyndighet att i särskilda fall härifrån medgifva undantag, samt att, derest å utskänkungsställe eller å minuthandelsställe förekomma oordningar af den art, att innehafvaren af rättigheten icke kan anses fortfarande ega den för densammas utöfvande erforderliga frejd, ordentlighet eller öfriga egenskaper, Konungens Befallningshafvande skall ega att förenämnda rättighet inskränka eller indraga eller ock innehafvaren derifrån skilja, har Utskottet ansett böra göras gällande äfven hvad angår den mindre partihandeln, hvarföre tillägg härom blifvit i mom. 1 och 3 af denna paragraf gjorda; hemställande Utskottet,

14:o

att detta måtte af Riksdagen godkännas och § 26 följaktligen erhålla den i författningsförslaget förekommande lydelse.

§ 31.

Likaledes har Utskottet ansett, att på enahanda sätt som i afseende å minuthandel eller utskänkning finnes i 31 § föreskrifvet, det bör vara förbjudet den, som eger rättighet till mindre partihandel med bränvin, att, äfven utan betalning, utlemna sådan vara vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får; till följd hvaraf Utskottet föreslår,

15:o

att Riksdagen må besluta, att § 31 skall erhålla den lydelse författningsförslaget innehåller.

§ 37.

I afseende å denna paragraf, som för närvarande har följande lydelse:

“Med undantag af den i § 35 meddelade föreskrift om bränvinets rening och styrka, skall hvad i denna förordning är stadgadt om minuthandel med eller utskänkning af bränvin gälla äfven för sprit samt andra brända eller destillerade, in- eller utländska spirituösa drycker, äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade“;

har Herr *Leijer* uti sin här ofvan omförmälda motion (N:o 146) föreslagit tillägg af följande ord vid slutet af paragrafen:

“deri inberäknade konstgjorda eller med sprit blandade s. k. viner, som i sprithalt uppgå till 15 procent eller derutöfver.“

Skälet härtill skulle vara, att en del svenska s. k. viner, såsom körsbärsvin o. d., tillverkas, hvilka ega betydlig alkoholhalt och hvilka å ölstugor och vinförsäljningsställen tillhandahållas allmänheten, hvarföre angeläget vore att en gräns uppdroges emellan hvad som skall anses för spirituös dryck och hvad för så kallad “icke spirituös dryck“.

Då, genom bifall till den sålunda föreslagna förändringen, en del utländska verkliga viner, såsom sherry och portvin, hvilka ega en alkoholhalt öfverstigande 02 procent, skulle komma att hänföras till bränvin, hvartill något skäl icke blifvit anfördt, samt å andra sidan handel med sådana under benämning viner förekommande bränvinsblandningar, som icke uppginge till 15 proc. alkoholhalt, skulle frigifvas och tillåtas för en och hvar, har Utskottet funnit sig icke kunna förorda den ifrågasatta förändringen, hvilken icke heller synes påkallad för det ändamål motionären dermed synes afsett, enär förberörda svenska s. k. viner, för så vidt de äro med sprit tillagade, redan enligt den nuvarande lydelsen af paragrafen äro att till bränvin hänföra.

Deremot har Utskottet med anledning af sitt förslag angående mindre parti-handel funnit nödigt att framför ordet “minuthandel“ i paragrafen insätta orden *mindre partihandel eller*, på det de för sistberörda handel med bränvin gällande bestämmelser må utsträckas till handel med andra spritdrycker eller blandningar deraf i den myckenhet som för mindre partihandeln är stadgad.

Till följd häraf hemställer Utskottet,

16:o

att, med afslag å Herr Leijers förenämnda förslag till ändring uti denna paragraf, Riksdagen må godkänna paragrafen, sådan den i författningsförslaget förekommer.

§ 41.

Uti denna paragraf hafva Herrar *Westerdal*, *Biesert* m. fl. uti deras förenämnda motion (N:o 98) föreslagit sådan ändring af straffpåföljden för olaga bränvinshandel, att den, som med sådan handel beträddes, skulle böta första gången från och med 60 till och med 120 R:dr och andra gången från 120 till 240 R:dr samt tredje gången dömas till fängelse från och med 2 månader till och med ett år och vara all handelsrättighet förlustig.

Härförutan har Herr *Leijer* i sin motion (N:o 146) i paragrafen infört den förändring, som skulle blifva en följd af det ändringsförslag i afseende å § 1, som af honom blifvit framställt.

Hvad nu angår Herrar *Westerdals* och *Bieserts* m. fl. motion, får Utskottet erinra, att vid flera föregående tillfällen likartade ändringsförslag blifvit framställda, utan att lyckas vinna Riksdagens bifall, och då Utskottet vid förra riksdagen afstyrkte det då framställda förslaget till ifrågavarande förändring, uttalade Utskottet dervid den åsigt, att de nu stadgade straffbestämmelserna skola visa sig tillfyllestgörande, der ett ändamålsenligt ordnande af den lagliga bränvinsförsäljningen egt rum, hvaremot äfven de strängaste straffbestämmelser blifva otillräckliga för att förekomma oloflig bränvinsförsäljning, der orsakerna till förbrytelse i detta hänseende icke genom ett sådant ändamålsenligt ordnande af den lagliga försäljningen undanrödjas. Detta är fortfarande Utskottets uppfattning, och Utskottet har derföre icke funnit sig böra föreslå den af motionärerne ifrågasatta förändringen i straffbestämmelserna uti denna paragraf.

Deremot har Utskottet, för så vidt detsamma biträdt Herr *Leijers* förslag om åtgärders vidtagande till förekommande af bränvinshandel genom ombud, äfven i denna paragraf vidtagit den deraf föranledda ändring; hvarjemte, i anledning af den framställning Utskottet gjort i fråga om rättighet till *mindre partihandel* med bränvin, Utskottet utsträckt de i paragrafen förekommande ansvarsbestämmelser äfven till den, som utan rättighet idkar sådan handel; samt, i följd af sistnämnda förändring, funnit lämpligt vidtaga omflyttning af de särskilda momenten i paragrafen; hemställande Utskottet,

17:o

att, utan vidare afseende å förberörda motioner, 41 § må erhålla den lydelse författningsförslaget utvisar.

§ 42.

I denna paragraf stadgas, att om den, som till minuthandel med bränvin berättigad är, andra gången beträdes med oloflig utskänkning, han tillika skall vara förenämnda sin handelsrättighet förlustig.

I öfverensstämmelse härmed har Utskottet velat föreslå, att den, som har rättighet till mindre partihandel med bränvin, skall, om han andra gången beträdes med oloflig minuthandel eller utskänkning, vara förlustig sin förberörda handelsrättighet, samt hemställer fördenskull,

18:o

att det tillägg till § 42, som i författningsförslaget finnes intaget, måtte af Riksdagen godkännas.

§ 45.

Beträffande denna paragraf har Herr *J. Andersson* från Östergötlands län uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 56) föreslagit ett tillägg af följande innehåll:

“Såsom oloflig minuthandel anses: då någon säljer femton kannor med vetenskap om att köparen ernar fördela detta quantum i mindre parti åt flere köpare; då någon sjelf köper minst femton kannor och deraf föryttrar mindre parti till andra, äfven om desse förut sammanskjutit penningar dertill, äfvensom då någon, som sålt femton kannor, vid mätningen deraf tömmer detsamma på flere än ett enda kärl samt dymedelst befrämjar delningen.“

Hvad motionären sålunda så i det ena som det andra hänseendet föreslagit, har jemväl vid föregående riksdagar blifvit ifrågasatt, men icke vunnit godkännande hufvudsakligen med afseende på de svårigheter, som härigenom skulle läggas i vägen för sådana inköp af bränvin, hvilka icke afsåge befrämjande af missbruk utan endast det lofliga bruket deraf. Med anledning häraf och då, i händelse Utskottets framställning i fråga om mindre partihandel med bränvin bifalles, deri torde ligga ett verksamt och tillräckligt medel till förekommande af den salning, motionären afser att med sitt förslag förebygga, har Utskottet icke ansett motionen böra bifallas.

I följd af så väl nyssberörda förslag, angående den mindre partihandeln, som förbudet i § 4 för bränvinsförsäljare att genom ombud utlemna bränvin å annat ställe, än der försäljningsrättigheten utöfvas, hafva åtskilliga ändringar i denna paragraf

af Utskottet funnits nödiga, såsom af författningsförslaget synes; och Utskottet hemställer alltså,

19:o.

att, med afslag å Herr J. Anderssons förevarande motion, § 45 i författningsförslaget måtte af Riksdagen godkännas.

§ 47.

Såsom en följd af de i fråga om §§ 3 och 4 här ofvan vid punkten 8:o föreslagna förändringar, har en ändring i hänvisningen från "§ 4" till § 3 här blifvit nödig, hvilket Utskottet får

20:o.

till Riksdagen anmäla.

Stockholm den 17 April 1874.

På Utskottets vägnar:

Gust. af Ugglas.

Reservationer:

Vid punkten 2:o:

af Herrar Friherre *Hamilton*, *S. Larson* och *Wijk*.

Vid punkten 6:o:

af Herrar *Nils Larson* och *Rylander*.

Vid punkten 7:o:

af Herr *Rylander*.

Vid punkten 11:o:

af Herrar *Nils Larson* och *Rylander*.

Vid punkten 13:o:

af Herrar *Hammar*, *von Stockenström*, *Wijk* och Friherre *Fock*.

Förslag

till

Förordning angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.

§ 1.

Bränvin må ej till mindre belopp än 100 kannor säljas af annan än den, som, på sätt i denna förordning sägs, innehar eller förvärfvat rätt till mindre partihandel eller minuthandel med eller utskänkning af bränvin.

§ 2.

Vid mindre partihandel vare minsta tillåtna försäljningsbeloppet 15 kannor och vid minuthandel $\frac{1}{2}$ kanna, och må hvad vid dylik handel såldt blifvit icke i mindre belopp än det minsta, som i hvardera fallet säljas må, utlemnas eller mellan flere köpare fördelas; ej heller får något af det sålda å försäljningsstället förtäras.

§ 3.

Den, som erkållit rättighet att idka utskänkning af bränvin, må sälja huru litet belopp som helst, och må detta å stället förtäras eller derifrån afhämtas. Å utskänkingsställe skall mat alltid vara att tillgå.

§ 4.

Ej må någon tillhandagå allmänheten med anskaffande af bränvin i mindre belopp än han själf eger försälja.

Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af bränvin låta genom ombud å annat ställe än det, der han sin försäljningsrätt utöfvar, till köparen utlemna bränvin i mindre belopp än 100 kannor.

§ 5.

Rättighet till *mindre partihandel* eller minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej tilldelas annan än den, som har god frejd, gjort sig känd för ordentlighet, kan försvarligt skriva och räkna samt prövas i öfrigt tjenlig vara.

Den, som

utskänkning af bränvin.

§ 7.

I stad skall — — — — — tilländalöper.

I sammanhang dermed — — — — — anses nödig.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande — — — äro ense.

Rättighet till mindre partihandel med bränvin i stad meddelas af stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, af allmän rådstufva för ett år i sender. Ansökan till erhållande af sådan rättighet, innehållande jemväl uppgift om stället för den ifrågasatta handelns utöfvande, ingifves inom utgången af Juli månad till magistraten, som öfverlemnar ansökningen jemte eget utlåtande till stadsfullmäktige eller allmänna rådstufvan. Bifalles ansökningen, utfärdar magistraten tillståndsbevis för sökanden. Öfver såhunda meddelade försäljningsrättigheter skall magistraten till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande aflemna uppgift.

§ 8.

§ 14.

Vill någon — — — — — tillkänna.

Der fråga — — — — — stadgadt är.

Rättighet till mindre partihandel med bränvin i socken å landet meddelas af kommunalstämman för ett år i sender. Ansökan till erhållande af sådan rättighet, innehållande jemväl uppgift om stället för den ifrågasatta handelns utöfvande, ingifves inom första hälften af Augusti månad till kommunalnämndens ordförande, som inom slutet af samma månad öfverlemnar ansökningen jemte kommunalnämndens yttrande deröfver till ordföranden i kommunalstämman. Denne sammankallar

härefter medelst pålysning två söndagar å rad kommunalstämma för ärendets pröfning. Bifalles ansökningen, utfärdar kommunalnämnden tillståndsbevis för sökanden. Öfver sålunda meddelade rättigheter skall kommunalnämnden till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande aflemna uppgift.

---

 § 15.

---

§ 17.

Vid beräkning, som är i § 8 för stad föreskrifven, må kannetal icke sättas för minuthandels- eller utskänkningsställe under 1,200 och vid beräkning, som är i § 12 för gästgifveri å landet föreskrifven, icke under 600 kannor. Ej heller får auktionsanbud, som enligt § 10 eller § 15 för hvarterdera slaget af handel antages, understiga i stad 1,200 eller å landet 600 kannor.

---

 § 18.

---

§ 21.

För viss tid beviljad eller på auktion inropad rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej på annan person öfverlåtas, utan att denne i stad af magistrat eller å landet af kommunalnämnd pröfvas tjenlig och i öfrigt behörig. Rättighet till mindre partihandel med bränvin må ej heller på annan person öfverlåtas, utan att i stad stadsfullmäktige eller allmän rådstufva och å landet kommunalstämma dertill lemnat bifall.

Öfverlåtelse — — — — — rätt.

Bolag i stad — — — — — eller afslå.

Afider den — — — — — och i öfrigt behörig.

Afider den, som innehar rättighet till mindre partihandel med bränvin, må sterbhusdelegarne fortsätta rörelsen till försäljningsårets slut under vilkor att för rörelsens utöfvande ställes lämplig person, som i stad af stadsfullmäktige eller allmän rådstufva och å landet af kommunalstämma godkännes.

---

 § 22.

---

§ 26.

Mindre partihandel äfvensom minuthandel med och utskänkning af bränvin vare, äfven då den för öfrigt medgifven är, icke tillåten senare å dag än till klockan 10 på aftonen; egande dock vederbörande embetsmyndighet, der särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränkning eller utsträckning, att derom förordna.

Skulle — — — — — föreskrift.

Förekomma å gästgifveri eller annat utskänkningsställe eller å ställe, der minuthandel *eller mindre partihandel* utöfvas, vid särskilda tillfällen oordningar af den art, att innehafvaren af rättigheten icke kan anses fortfarande ega den för densammas utöfvande erforderliga frejd, ordentlighet eller öfriga egenskaper eller har någon af de enligt § 23 meddelade utskänkningsrättigheter visat sig föranleda störande oordningar, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, på anmälan i stad af magistraten eller stadsfullmäktige och på landet af socknens eller angränsande sockens kommunalnämnd, efter vederbörlig undersökning ega att förenämnde rättighet inskränka eller indraga, eller ock innehafvaren derifrån skilja; *dock ege innehafvare af utskänknings- eller minuthandelsrättighet* i sådant fall att af redan erlagd utskänknings- eller minuthandelsafgift återfå så stor del, som motsvarar den tid, hvarunder rättigheten ej utöfvats.

§ 27.

§ 31.

Den, som eger rättighet till *mindre partihandel eller* minuthandel med eller utskänkning af bränvin, vare förbjudet att, äfven utan betalning, utlemna sådan vara vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får.

§ 32.

§ 37.

Med undantag af den i § 35 meddelade föreskrift om bränvinets rening och styrka, skall hvad i denna förordning är stadgadt om *mindre partihandel eller* minuthandel med eller utskänkning af bränvin gälla äfven för sprit samt andra

brända eller destillerade, in- eller utländska, spirituösa drycker, äfvensom för drycker hvilka äro dermed tillagade.

§ 38.

---

§ 41.

Den, som genom *mindre partihandel*, minuthandel eller utskänkning föryttrar bränvin utan att i stadgad ordning hafva dertill förvärfvat rättighet, eller som, på sätt i § 2 sägs, mellan flere köpare fördelar bränvin, *eller, mot föreskriften i § 4 mom. 1, tillhandagår med anskaffande af bränvin*, böte första gången från och med 30 till och med 60 R:dr, andra gången från 60 till och med 120 R:dr och tredje gången från 120 till och med 240 R:dr. Den, som fjerde gången eller oftare med sådan förbrytelse beträdes, dömes till fängelse från och med två månader till och med ett år.

Dessutom vare det i försäljningsrummet befintliga bränvin till och med 60 kannor tillika med kärl, som för dess afhemtning tjenliga äro, underkastade beslag och förbrutna.

Förbrytaren varde derjemte dömd att, *då oloflig minuthandel eller utskänkning egt rum*, utgifva minuthandels- eller utskänkingsavgift för det kannetal, som efter hvad utredas kan blifvit föryttradt, dock ej under det belopp, som svarar mot en fjerdedel af hvad, enligt de i §§ 17 och 18 stadgade grunder, för år minst utgå bör.

Har *förbrytelse, hvarom i denna paragraf sägs*, skett å sön- eller helgedag, ökas straffet med böter från 15 till och med 30 R:dr.

§ 42.

Om den, som till minuthandel med bränvin berättigad är, andra gången beträdes med oloflig utskänkning, vare han tillika denna sin handelsrättighet förlustig.

Lag samma vare, om den, som är berättigad till mindre partihandel med bränvin, andra gången beträdes med oloflig minuthandel eller utskänkning.

§ 43.

---

§ 45.

Idkar någon *mindre partihandel eller minuthandel* med eller utskänkning af bränvin å annat ställe än dertill uppgifvet är, *eller begagnar någon, mot hvad i*

§ 4 mom. 2 stadgadt är, ombud för bränvins utlemnande å annat ställe, än der han sin försäljningsrätt utöfvar, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att, då han i parti eller genom minuthandel säljer bränvin, något af det sålda på försäljningsstället förtäres eller afhämtas i mindre belopp än han är berättigad att föryttra, eller förbryter sig den, som till *mindre partihandel* eller minuthandel med eller utskänkning af bränvin berättigad är, mot § 25 mom. 1 eller 2, § 28 mom. 2 eller 4 eller § 31, böte första gången från och med 30 till och med 60 R:dr samt andra gången från 60 till och med 120 R:dr och vare dessutom andra gången *sin rätt till mindre partihandel eller minuthandel eller utskänkning* förlustig. Lag samma — — — — — § 28 mom. 3.

Öfverträdes det förbud — — — — — enligt § 41.

§ 46.

---

§ 47.

Förbrytelse mot § 3 mom. 2, § 22, § 28 mom. 1, §§ 29, 30, 35, 38, 39 eller 40 straffes med böter från och med 10 till och med 50 R:dr.

Då förbrytelse — — — — — och förbrutet.

§ 48.

	Afgiftens fördelning.						Folkmängd d. 31/12 1872.						
	Städerna.	Lands- tingen.	Hushåll- ningssäll- skapen.	Lands- bygdkom- munerna.	Provision m. m.	Stä- derna.	Lands- bygden.	Summa.					
Stockholms stad	362,032	23	—	—	—	27,905	47	143,735	—	143,735			
Malmöhus län	94,359	01	20,045	01	32,357	06	15,024	26	324	19	64,611	257,560	322,171
Christianstads »	13,881	02	8,232	26	8,232	26	10,815	80	82	45	11,821	213,605	225,426
Blekinge »	30,066	92	12,217	92	12,217	92	6,586	80	122	42	23,518	104,359	127,877
Calmar »	27,231	74	11,351	21	11,351	21	6,821	86	113	67	21,207	214,275	235,482
Kronobergs »	3,113	76	2,107	86	2,107	86	3,209	81	21	12	4,001	156,364	160,365
Jonköpings »	29,549	84	5,472	11	5,472	11	16,416	83	114	05	15,392	166,396	181,788
Hallands »	23,589	11	8,793	41	8,793	41	2,870	09	88	07	12,021	116,850	128,871
Göteborgs och Bohus län	310,978	05	8,355	03	80,609	62	3,105	38	807	71	69,314	167,585	236,899
Elfsborgs »	21,281	37	9,004	73	9,004	73	5,732	64	90	23	13,279	269,060	282,339
Östergötlands »	60,869	78	15,522	75	20,919	23	7,849	68	156	08	39,115	221,025	260,140
Skaraborgs »	30,226	92	12,645	86	12,645	86	7,710	62	126	66	14,732	232,997	247,729
Örebro »	23,275	36	9,001	01	9,001	01	3,727	68	89	94	13,875	157,994	171,869
Wermlands »	27,241	72	10,526	96	10,526	96	4,339	15	104	94	12,104	250,952	263,056
Stockholms »	13,887	03	6,124	01	6,124	01	4,484	99	61	28	6,873	125,612	132,485
Södermanlands »	33,248	67	12,439	69	12,439	69	4,070	40	124	64	14,002	123,843	137,845
Upsala »	30,241	46	10,531	58	10,531	58	1,353	29	105	53	13,950	88,030	101,980
Westmanlands »	50,315	23	17,732	52	17,732	52	2,882	25	176	11	15,508	101,982	117,490
Gefleborgs »	33,703	79	11,451	97	11,451	95	667	81	77	07	24,266	129,518	153,784
Stora Kopparbergs »	15,664	89	9,369	45	9,369	44	12,443	52	93	86	7,921	170,960	178,881
Gotlands »	11,155	67	4,314	65	4,314	67	1,788	30	43	23	6,215	48,024	54,239
Westernorrlands »	32,614	84	11,374	47	11,374	47	1,508	55	108	95	10,880	129,288	140,168
Jemtlands »	2,275	44	842	71	842	71	252	70	8	44	1,853	70,653	72,506
Westerbottens »	9,812	07	3,558	40	3,558	40	863	10	32	77	3,217	91,411	94,628
Norrbottnens »	9,862	99	3,838	56	3,838	56	1,652	68	38	46	4,881	73,778	78,659
Summa	1,300,478	91	224,854	13	314,817	24	126,177	89	31,017	34	568,291	3,682,121	4,250,412
1871—72.	1,180,922	13	230,035	29	299,637	78	111,985	43	33,487	12			
1870—71.	1,131,200	76	237,642	96	290,985	59	107,139	50	34,914	22			
1869—70	895,863	42	201,652	20	251,121	74	98,754	96	35,843	17			